

MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

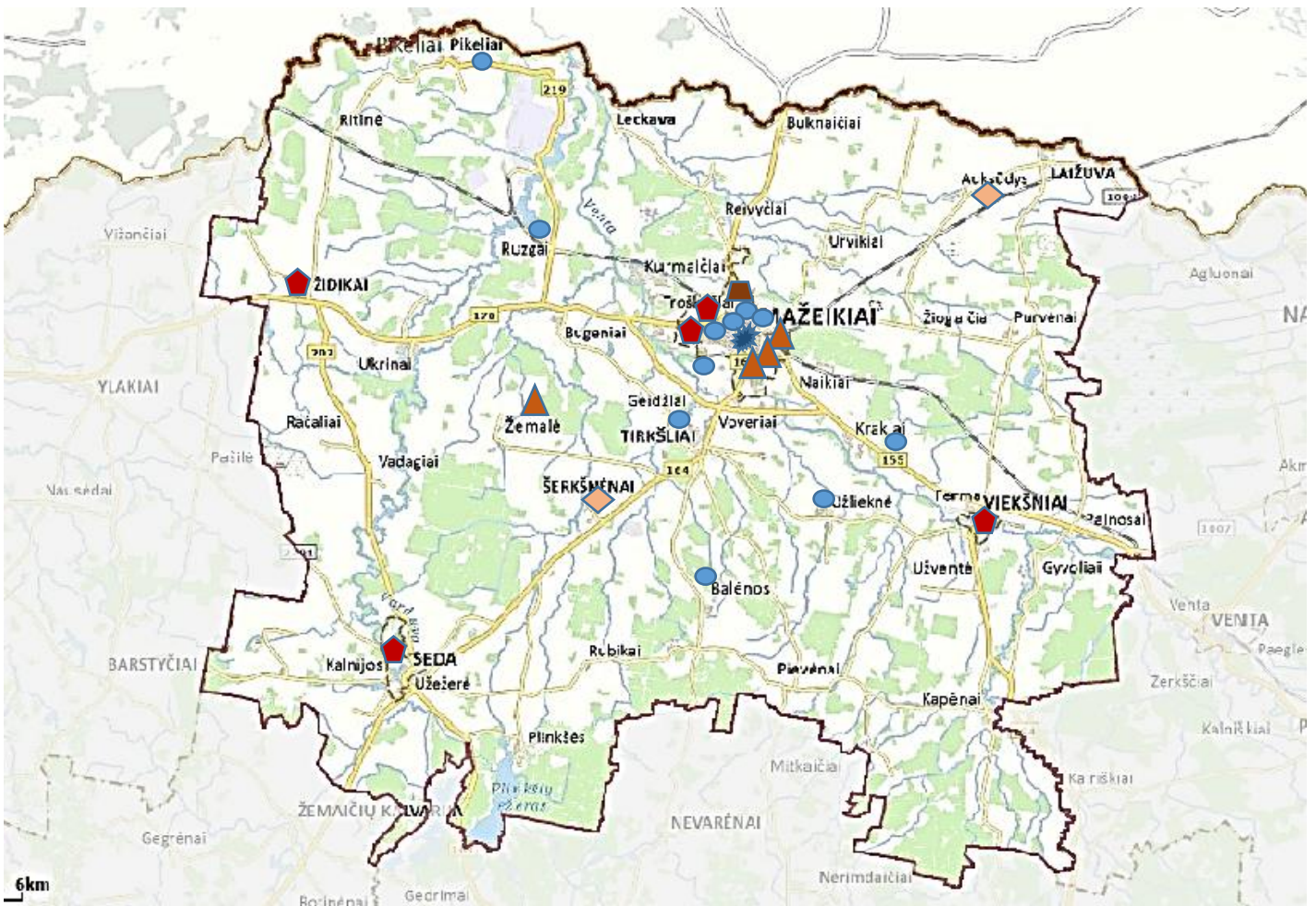
**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS ŠVIETIMO SKYRIAUS
2017 M. ŠVIETIMO BŪKLĖS/ POKYČIO/ PAŽANGOS ATASKAITA**

MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ

Administracinė teritorija: 3 miestai (Mažeikiai, Seda ir Vieکشniai), 5 miesteliai (Laižuva, Leckava, Pikeliai, Tirkšliai, Židikai) ir 191 kaimas.

2016 m. liepos 25 d. Statistikos departamento duomenimis rajono nuolatinių gyventojų skaičius buvo 54178: miestuose – 37395 (69 proc.), iš jų Mažeikiuose – 35208 (65 proc. visų rajono gyventojų); kaimuose – 16783 (31 proc.). Per pastaruosius penkerius metus gyventojų skaičius Mažeikių rajone sumažėjo apie 6%, Mažeikių mieste – apie 5 %. Bendrojo ugdymo mokyklose mokinių skaičius sumažėjo 21 %. Per minimą laikotarpį uždarytos 5 mokyklos, įsteigti du daugiavieciniai centrai, pakeisti 6 mokyklų tipai.

Švietimas ir ugdymas. 2017 m. rugsėjo 1 d. duomenimis rajone veikė 24 bendrojo ugdymo mokyklos, mokėsi 6474 mokiniai (2016 – 6674), tai 3 % mažiau nei pernai, 13 lopšelių darželių, kuriuos lankė 2174 vaikų, 7 neformaliąsias ugdymo įstaigas lankė 2161 mokinys.

- ◆ 5 gimnazijos (2 keturmetės, 3 ilgosios);
- 11 pagrindinių mokyklų;
- ★ 1 progimnazija;
- ▲ 4 pradinės;
- ▲ 1 darželis-mokykla;
- ◆ 2 mokyklos-daugiafunkciniai centrai;

2017 m. Mažeikių r. savivaldybės administracijos švietimo skyrius savo veiklą vykdė vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimą reglamentuojančiais dokumentais, Mažeikių rajono savivaldybės ilgalaikiu strateginiu plėtros planu 2014-2020 m., įgyvendindamas Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo programą, kurios tikslai:

- užtikrinti švietimo programų kokybišką įgyvendinimą, tobulinant švietimo valdymą;
- sudaryti sąlygas ugdyti vaikus įvairių tipų mokyklose, tobulinti švietimo įstaigų mokytojų ir vadovų kvalifikaciją;
- formuoti vaiko ugdymui palankią aplinką;
- organizuoti neformalųjį suaugusiųjų švietimą, tobulinti mokytojų metodinę ir konsultacinę veiklą;
- tenkinti mokinių papildomos saviraiškos poreikius.

1. Švietimo programų įgyvendinimas

1.1 Bendrojo ugdymo mokyklų tinklas

2016 m. balandžio mėn. patvirtintas Mažeikių rajono švietimo įstaigų tinklo pertvarkos planas 2016–2019 metams, kurio tikslas – sudaryti sąlygas geros kokybės privalomojo švietimo plėtojimui bei švietimo prieinamumui didinti už savivaldybės biudžetui tinkamą kainą. Ženkliai mažėjant mokinių skaičiui kaime pagal šį planą įvykdyti šie mokyklų pertvarkymo darbai:

- nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. trys kaimo pagrindinės mokyklos pertvarkytos į pradžines mokyklas (Žemalės pagrindinė į Žemalės pradinę mokyklą, Daubiškių pagrindinė mokykla į Daubiškių pradinę mokyklą ir Renavo pagrindinė į Renavo pradinę mokyklą);
- nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. likviduota Mažeikių „Jaunystės“ pagrindinė mokykla (rusų mokomoji kalba);
- nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. pradėtas Daubiškių pradžinės mokyklos likvidavimo procesas, mokykla likviduota 2017m. vasario 1 d. Nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. Ukrainų pagrindinė mokykla pertvarkyta į pradinę.
- nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. dėl mažo mokinių skaičiaus uždaryta Renavo pradinė mokykla, Ukrainų pradinė mokykla, Laižuvos Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla.

Per pastaruosius du metus Mažeikių savivaldybėje didėjo vidutinis mokinių skaičius klasėse (žr. 2 lentelę).

Mažiausias vidutinis mokinių skaičius klasėse kaimo pagrindinėse mokyklose vidutiniškai padidėjo nuo 6,7 iki 7,4 mokinio, mieste nuo 18,2 iki 23,6 mokinio, nors tarp kaimo ir miesto šis skaičius skiriasi 3 kartus.

2 lentelė: Vidutinis mokinių skaičius pagrindinėse mokyklose

Klasės	Kaimo pagrindinių mokyklų vidutinis mokinių skaičius		Miesto pagrindinių mokyklų vidutinis mokinių skaičius	
	2016 m.	2017 m.	2016 m.	2017 m.
1	6,7	4,8	14,6	23,4
2	4,8	5,8	14,8	23,3
3	6,7	5,1	12	21,8
4	5,1	6,7	19,5	20,8
5	5,5	5,5	22,1	24,6
6	5,5	7	15,8	25
7	8,2	7,4	17,1	24,4
8	7,3	9	24,5	24,9
9	8,5	12	19,1	25,4
10	8,7	10,8	22,4	22,8

Šaltinis: ugdymo įstaigų duomenys

Siekiant ugdymo kokybės pagal tinklo pertvarkos planą 2019 metais iš šiuo metu 6 kaime veikiančių pagrindinių mokyklų 5 mokyklos neformuos 9 -10 klasių.

1.2 Savivaldybės biudžeto dalis tenkanti švietimui

Švietimas yra daugiausia Savivaldybės biudžeto investicijų reikalaujanti sritis. 2017 m. švietimo asignavimams buvo skirta 25711,2 tūkst. Eur., kas sudaro 51,6 %. Savivaldybės biudžeto lėšų (žr. 1 lentelę) (1431,8 tūkst. Eur. daugiau negu 2016 m.).

1 lentelė: Švietimo finansavimas

	2015 m. (tūkst.Eur.)	2016 m. (tūkst.Eur.)	2017 m. (tūkst.Eur.)
Savivaldybės biudžetas	46580,4	45759,8	49827,7
Švietimo įstaigų asignavimai	23266,4, iš jų MK 11860,7	24279,4 iš jų MK 11802,0	25711,2 iš jų MK 11863,2
Savivaldybės biudžeto švietimui skirtų lėšų procentais	49,9	53,1	51,6

Šaltinis: Finansų skyriaus duomenys

Ugdymo aplinkai finansuoti 2017 m. skirta 13848,0 tūkst. Eur. Vidutiniškai vienam bendrojo ugdymo mokyklos mokiniui 2016 m tenka 1,4 tūkst. Eur. mokinio krepšelio. 2017 m. vienam mokiniui tenkanti mokinio krepšelio suma nesikeičia, išlieka ta pati kaip ir 2016 m., nors mokinio krepšelis padidėjo 61,2 tūkst Eur. Tam įtakos turėjo mokinio krepšelio dydžio pasikeitimas, mokinių skaičiaus sumažėjimas pagrindinio, vidurinio ugdymo programose, darbo užmokesčio padidėjimas, skirtos lėšos neformaliam švietimui.

3 lentelė: MK lėšos vienam mokiniui

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	MK lėšos tenkančios vienam mokiniui 2016 m. Tūkst. Eur.	MK lėšos tenkančios vienam mokiniui 2017 m Tūkst. Eur.
1.	Gabijos gimnazija	1,4	1,5
2.	Merkelio Račkausko gimnazija	1,4	1,5
3.	Sedos Vytauto Mačernio gimnazija	1,3	1,4
4.	Viekšnių gimnazija	1,2	1,3
5.	"Jaunystės" pagrindinė mokykla	4,6	0,0
6.	Pavasario pagrindinė mokykla	1,1	1,2
7.	Sodų pagrindinė mokykla	1,2	1,3
8.	Tirkšlių Juozo Vitkaus-Kazimieraičio pagrindinė mokykla	1,0	1,7
9.	Židikų M.Pečkauskaitės gimnazija.	1,5	1,6
10.	Kalnėnų pagrindinė mokykla	1,1	1,2

11.	Senamiesčio pagrindinė mokykla	1,2	1,2
12.	"Ventos" progimnazija	1,1	1,1
13.	Balėnų pagrindinė mokykla	1,9	1,9
14.	Daubiškių pagrindinė mokykla	2,0	0,0
15.	Krakių pagrindinė mokykla	2,0	2,1
16.	Laižuvos Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla	2,1	2,4
17.	Pikelių pagrindinė mokykla	2,0	2,2
18.	Renavo pagrindinė mokykla	1,9	1,7
19.	Ruzgų pagrindinė mokykla	2,1	2,3
20.	Ukrinų pagrindinė mokykla	1,8	1,8
19.	Užlieknės pagrindinė mokykla	1,9	2,3
20.	Žemalės pradinė mokykla	1,6	1,6
25	"Jievaro" pagrindinė mokykla	3,4	3,4
		1,4	1,4

Šaltinis: Švietimo skyriaus duomenys

3 lentelėje matoma, kad vieno mokinio išlaikymas atskirose švietimo įstaigose 2017 m. padidėjo palyginus su 2016 m. 2017 m. 14 bendrojo ugdymo mokyklų vieno mokinio išlaikymas viršija lėšų vidurkį. Mažiausias mokinio išlaikymo vidurkis yra Kalnėnų pagrindinėje mokykloje, Pavasario pagrindinėje mokykloje, Senamiesčio pagrindinėje mokykloje, Ventos progimnazijoje.

1.3 Mokinių pavėžėjimas.

Vykdomas mokinių, nuo artimiausių mokyklų gyvenančių toliau negu 3 km., pavėžėjimas į mokyklas. 2013–2014 m. m. duomenimis Mažeikių savivaldybėje 16 mokinių buvo nepavežami, todėl siekta pavežti visus mokinius, gyvenančius toliau negu 3 km. Derinant keleivinio transporto maršrutus (t. y. UAB „Mažeikių autobusų parkas“ ir UAB „Vairima“ teikiamos paslaugos), konkurso tvarka parenkant kitus vežėjus, naudojant turimus 14 geltonuosius autobusus, sudarant sutartis dėl mokinių pavėžėjimo su tėvais jau 2016 m. 100 proc. užtikrintas Švietimo įstatyme ir Transporto lengvatų įstatyme įteisintas mokinių pavėžėjimas į mokyklas. 2017 metų rugsėjo 1 d. duomenimis į mokyklas ir iš jų buvo pavežami 1484 mokiniai (22,9%), (2016 m. - 1403 (21%) mokiniai). Padidėjo pavežamų mokinių skaičius dėl Mažeikių rajono tinklo pertvarkos: uždaryta 1 kaimo pagrindinė mokykla, 3 kaimo pradinės mokyklos.

IŠVADA: Mažėjant mokinių skaičiui, vykdant Mažeikių rajono švietimo įstaigų tinklo pertvarkos planą tarp tikslų ir uždavinių Mažeikių rajono savivaldybė numatydama gerinti mokinių pasiekimus ir mažinti savivaldybės išlaidas mokinio išlaikymui, uždarė 1 kaimo pagrindinę mokyklą, 3 pradines ir 1 miesto pagrindinę mokyklą, todėl kaime ir mieste vidutiniškai padidėjo mokinių skaičius klasėse, tačiau kaimo pagrindinėse mokyklose dar jungiamos 5- 8 klasės, kuriose mokomasi pagal skirtingo lygio programas, kas nesudaro prielaidų gerėti mokinių pasiekimams (*padaryta nepakankama pažanga*).

Per du metus Mažeikių savivaldybėje didėjo vidutinis mokinių skaičius klasėse. Mažiausias vidutinis mokinių skaičius klasėse kaimo pagrindinėse mokyklose vidutiniškai padidėjo nuo 6 iki 7 mokinių, mieste nuo 18 iki 23 mokinių, nors tarp kaimo ir miesto šis skaičius skiriasi 3 kartus (*įvyko pokytis*).

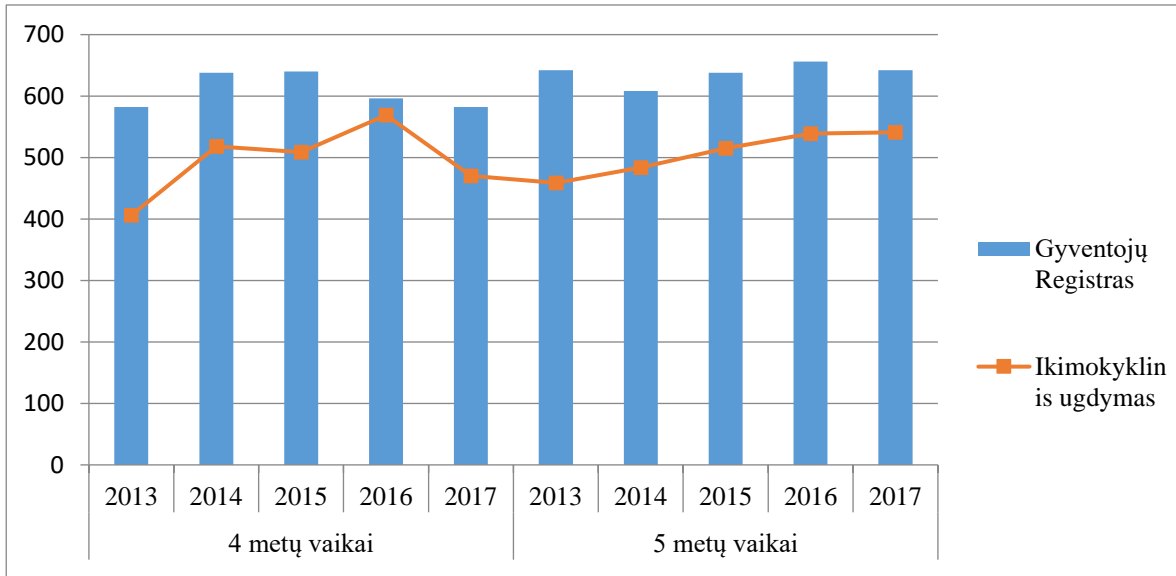
2013–2014 m. m. duomenimis Mažeikių savivaldybėje 16 mokinių buvo nepavežami, todėl siekta pavežti visus mokinius, gyvenančius toliau negu 3 km. 2016–2017 m. m. jau užtikrintas 100% mokinių pavėžėjimas (*padaryta pažanga*).

2. Mokinių ugdymas įvairių tipų įstaigose, ugdymo proceso organizavimas

2.1 Ikimokyklinis ugdymas

Mažeikių savivaldybės teritorijoje Gyventojų registre užfiksuotas vidutiniškas 622 4-5 metų vaikų skaičius per 2013-2017 m. (žr. 1 diagramą), ikimokyklinio ugdymo programoje dalyvauja apie 80.2 % vaikų.

1 diagrama: Ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičius 2013-2017 m.

Šaltinis: Švietimo skyriaus duomenys

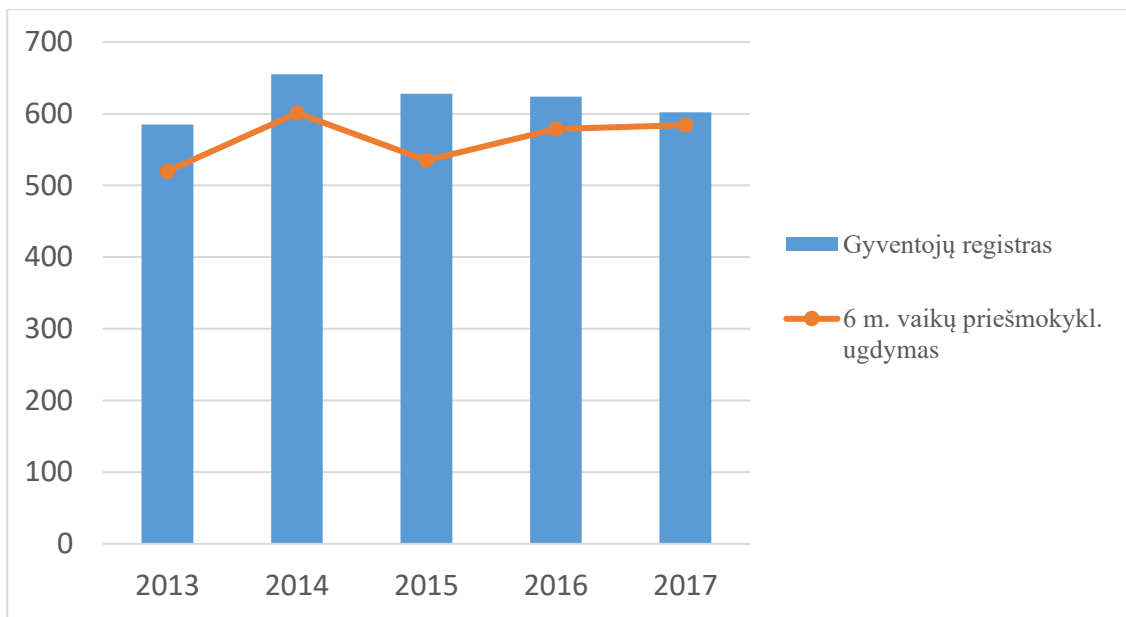
Per pastaruosius metus Mažeikių r. savivaldybė padarė pažangą užtikrindama galimybę visiems vaikams ugdytis ikimokyklinio ugdymo programoje. Tokį ugdymą gaunančių 4-5 metų vaikų skaičius padidėjo nuo 70.6 % 2013 m. iki 88.5 % 2016 m. Siekdami, kad ankstyvojo ugdymo paslaugas gautų kuo daugiau vaikų kaimo vietovėse, įsteigta daugiafunkčių centrų, kad būtų sukurta daugiau ankstyvojo ugdymo vietų, kūrėsi ikimokyklinės ugdymo grupės kaimo pagrindinėse mokyklose, todėl ikimokyklinio ugdymo programa buvo įgyvendinama 27 ugdymo įstaigose: 13 lopšelių /darželių, d/m „Kregždutė, privačiame darželyje, 2 daugiafunkčiuose centruose, 9 kaimo pagrindinėse mokyklose ir Židikų Marijos Pečkauskaitės gimnazijoje. Įgyvendinant Mažeikių rajono švietimo įstaigų tinklo pertvarkos planą 2016–2019 m., buvo uždarytos Daubiškių, Ukrių ir Renavo pradinės mokyklos, kuriose veikė ikimokyklinio ugdymo grupės, todėl 2017 m. ankstyvajam ugdyme vaikų skaičius sumažėjo 5.9 %, lyginant su 2016 m., tačiau iš atokių kaimo vietovių į miestą yra pavežami 8 vaikai, kuriems nustatytas privalomas ikimokyklinis ugdymas.

IŠVADA: Tenkinamas poreikis ugdyti vaikus ankstyvajame ugdyme: tokį ugdymą gaunančių 4-5 metų vaikų skaičius padidėjo nuo 70.6 % 2013 m. iki 88.5 % 2016 m. (padaryta pažanga). Stebimas gimstamumo mažėjimas, uždarytos Daubiškių, Ukrių ir Renavo pradinės mokyklos, todėl 2017 m. buvo ugdomi tik 82.6 % šio amžiaus vaikų.

2.2 Priešmokyklinis ugdymas.

2016 m. Mažeikių r. savivaldybėje buvo ugdoma apie 92 % savivaldybės teritorijoje gyvenančių šešiamečių vaikų (žr. 2 diagramą), 2017 m. priešmokyklinio ugdymo programoje stebimas 6 –ių metų vaikų skaičiaus didėjimas (2017 m.- 97%). Įtakos tam pokyčiui turėjo privalomas nuo 2016 m. priešmokyklinis ugdymas, todėl buvo pradėtas mokinių ugdymas pagal priešmokyklinio ugdymo programą Auksūdžio d/c, Tirkšlių Juozo – Vitkaus Kazimieraičio, Krakų pagrindinėse mokyklose, Šerkšnėnų d/c. Iš viso priešmokyklinio ugdymo programa įgyvendinama 30 ugdymo įstaigų.

2 diagrama: Priešmokyklinio ugdymo vaikų skaičius

Šaltinis: Švietimo skyriaus duomenys

IŠVADA: Savivaldybėje siekiama užtikrinti kokybiško priešmokyklinio ugdymo prieinamumą visiems vaikams. Nuo 2015 m. daugėjo priešmokyklinio ugdymo įstaigas lankančių 6 metų vaikų, šiame ugdyme dalyvavo 85.2% vaikų, 2017 m. – 97 %. (daroma pažanga)

2.3 Neformalusis vaikų švietimas.

Neformalaus švietimo tikslas Mažeikių r. savivaldybėje – tenkinti mokinių pažinimo, ugdymosi, saviraiškos poreikius, sistemiskai plėsti tam tikros srities žinias, stiprinti gebėjimus ir įgūdžius, suteikti asmeniui papildomas dalykines kompetencijas.

Savivaldybėje veikia 7 neformaliojo ugdymo mokyklos: formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklos (FŠPU) - Vytauto Klovos muzikos mokykla su trimis skyriais kaimiškose vietovėse – Sedoje, Židikuose, Auksūdyje, Viešnių Vinco Deniušio meno mokykla, Choreografijos mokykla, Dailės mokykla, Sporto mokykla ir dvi neformaliojo ugdymo mokyklos (NU) - Mokinių techninės kūrybos centras, Moksleivių namai, kurias lankė 2161 mokinys (32% visų rajono mokinių). Populiariausios FŠPU ir NU programų kryptys yra muzika (10), dailė (7), technologijos (5), choreografija (5), sportas (5), teatras (4), suaugusiųjų (3) ir kt.

2.3.1 Neformaliojo vaikų švietimo programų (NVŠ) įgyvendinimas 2015-2017 m.

NVŠ programos keliami reikalavimai:

- Turi atliepti LR švietimo įstatyme apibrėžto kito neformaliojo vaikų švietimo paskirtį ir Neformaliojo vaikų švietimo koncepcijos nuostatas (LR švietimo ir mokslo ministro 2012-03-29 įsakymo Nr. V- 554 redakcija)
- Ugdyti ir plėtoti vaikų kompetencijas per saviraiškos poreikių tenkinimą;
- Ugdyti pagarbą žmogaus teisėms, orumą, pilietiškumą, tautiškumą, demokratišką požiūrį į pasaulėžiūrų, įsitikinimų ir gyvenimo būdo įvairovę;
- Ugdyti gebėjimą kritiškai mąstyti, rinktis ir orientotis dinamiškoje visuomenėje;
- Spręsti socialinės integracijos problemas;
- Tobulinti tam tikros srities žinias, gebėjimus ir įgūdžius, suteikti asmeniui papildomų kompetencijų.

Vadovaujantis šiais reikalavimais Mažeikių savivaldybėje augo neformaliajame švietime dalyvaujančių mokinių, programų skaičius bei daugėjo ugdymo veiklas siūlančių teikėjų (žr. 4 lentelę).

4 lentelė: NVŠ programų, jų kryptių ir mokinių skaičius.

2015 m.		2016 m.		2017 m.	
NVŠ programų sk.	Vaikų sk.	NVŠ programų sk.	Vaikų sk.	NVŠ programų sk.	Vaikų sk.
21	1003	51	1654	55	1734
NVŠ programos pagal ugdymo kryptis					
Sportas -7 Dailė -6 Pilietiškumas -3 Technologijos -1 Muzika -3 Teatras -1		Sportas - 9 Dailė – 6 Pilietiškumas -7 Technologijos -3 Muzika -7 Teatras -2 IT -2 Šokis -3 Techninė kūryba -3 Gamta ir ekologija -2 Etnokultūra -1 Kita - 4		Sportas – 10 Dailė – 6 Pilietiškumas – 8 Technologijos – 5 Muzika – 7 Teatras – 2 IT – 2 Šokis – 5 Techninė kūryba – 5 Gamta ir ekologija – 2 Etnokultūra – 1 Kita - 2	

Šaltinis: Švietimo skyriaus duomenys

Per pastaruosius metus augo neformaliajame švietime ne tik dalyvaujančių mokinių, bet ir šio švietimo paslaugų teikėjų skaičius (žr. 5 lentelę).

5 lentelė: Duomenys apie neformaliojo paslaugų teikėjus savivaldybėje

Programų teikėjai	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Laisvieji mokytojai	4	10	11
Asociacijos, nevyriausybinės organizacijos	8	8	8
Viešosios įstaigos	4	6	5
Individualios įmonės	-	-	1
Savivaldybės biudžetinės įstaigos	1	4	5
Iš viso:	17	28	30

Šaltinis: Švietimo skyriaus duomenys

NVŠ programų įgyvendinimo trukmė irgi padidėjo: nuo 4 mėn. 2015 m. iki 9 mėn. 2017 m. Programų finansavimas buvo skirtingas: nuo 69,9 tūkst. (2015 m.), 203 tūkst. (2016 m.), 145,3 tūkst. (2017 m.). 2016 m. NVŠ programoms lėšos buvo skiriamos iš dviejų šaltinių: valstybės biudžeto (51 tūkst.) ir ES struktūrinių fondų (152 tūkst.).

Neformaliojo švietimo veiklos organizuojamos bendrojo ugdymo mokyklose, kuriose neformaliojo ugdymo užsiėmimus vidutiniškai Mažeikių rajone 2017/2018 m. m. lanko apie 74,9% mokinių (žr. 6 lentelę), 25,08% vaikų nedalyvauja jokiaje neformaliojo švietimo veikloje.

6 lentelė: Mokinių dalyvavimas neformaliojo švietimo veikloje

Dalyvauja mokinių mokyklos neformaliojo vaikų švietimo veiklose			Dalyvauja mokinių kitose neformalaus švietimo veiklose				Bendras mokinių skaičius	Dalyvauja neformaliojo vaikų švietimo veiklose		Nedalyvauja jokiame neformaliojo vaikų švietimo veikloje	
Lanko vieną neformalaus švietimo būrelį	Lanko du neformalaus švietimo būrelius	Lanko daugiau kaip du neformalaus švietimo būrelius	Lanko Muzikos, Meno, Dailės, Choreografijos mokyklas	Lanko Sporto mokyklą	Lanko kitas menų krypties studijas, klubus ir kt.	Lanko kitus sporto klubus		skaičius	proc.	skaičius	proc.
2362	914	526	1276	351	755	635	6474	4850	82	1624	18

Šaltinis : ugdymo įstaigų duomenys

Dėl didelio užimtumo bendrojo ugdymo mokyklose neformaliojo ugdymo veiklose nedalyvauja 18 % vyresniųjų klasių mokinių.

IŠVADA:

Neformalusis švietimas yra svarbus vaikų saviraiškai, savęs pažinimui, saviugdai ir socializacijai Mažeikių savivaldybėje dalyvauja apie 82% mokyklinio amžiaus vaikų: 32 % - FŠPU ir NU, 26 % -NVŠ, bendrojo ugdymo mokyklose – 24% mokyklinio amžiaus vaikų. Nedalyvauja jokiame neformaliojo švietimo veikloje 18 % vaikų.

Augo NVŠ dalyvaujančių mokinių nuo 1003 (2015 m.) iki 1734 (2017 m.) skaičius, programų nuo 21 iki 55 ir šio švietimo paslaugų teikėjų skaičius nuo 17 (2015 m.) iki 30 (2017 m.) (padaryta pažanga).

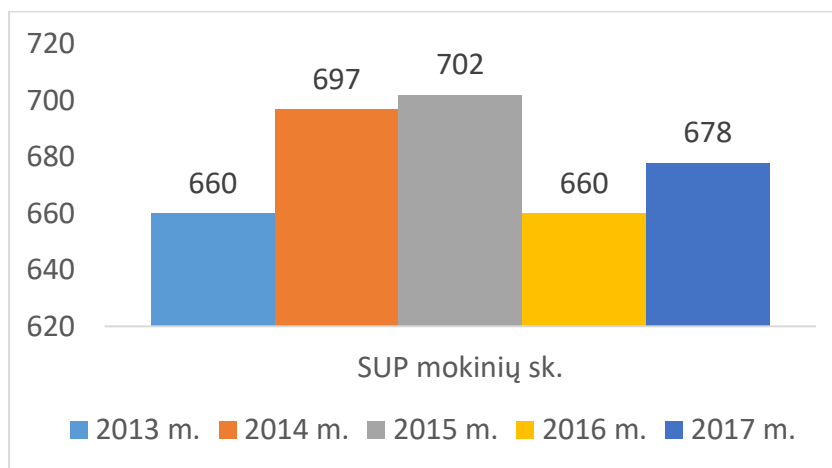
Neformaliojo ugdymo veiklą pasiūla pagal mokinių / tėvų poreikius tapo įvairesnė. Stengiamasi, kad neformaliojo švietimo įstaigų tinklas užtikrintų prienamumą visiems mokiniams: kaimiškose vietovėse veikia trys Muzikos mokyklos skyriai, vykdomos NVŠ programos (18) (padaryta pažanga).

Savivaldybėje veikia 7 neformaliojo ugdymo mokyklos, kurias lankė 2161 mokinys (32% visų rajono mokinių). Populiariausios FŠPU ir NU programų kryptys yra muzika (10), dailė (7), technologijos (5), choreografija (5), sportas (5), teatras (4), suaugusiųjų (3) ir kt.

2.3 Specialiųjų poreikių mokinių ugdymas.

Rajono bendrojo ugdymo mokyklose bendrojo ugdymo klasėse SUP turinčių mokinių skaičius per paskutinius metus ženkliai nesikeičia (žr. 3 diagramą), tai vidutiniškai sudaro 10,6 % nuo bendro mokinių skaičiaus.

3 diagrama: SUP mokinių sk. bendrojo ugdymo mokyklose

Šaltinis: ugdymo įstaigų duomenys

73 (2016 m.- 69) pagalbos mokiniui specialistai (logopedai, specialieji pedagogai, psichologai ir jų asistentai, socialiniai pedagogai ir specialistai, dirbantys nepagrindinėje darbovietėje) teikia pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikius turintiems mokiniams besimokantiems rajono bendrojo ugdymo mokyklų bendrojo ugdymo klasėse. Vienam pagalbos specialistui tenka 9,3 SUP mokinio (2016 m.- 9,6) ir 87,7 mokinio (nuo bendro mokinių skaičiaus), tuomet kai 2016 m- 95,1 mokinio (žr. 8 lentelę)

8 lentelė: Pagalbos specialistai teikiantys pagalbą specialiųjų poreikių mokiniams besimokantiems rajono bendrojo ugdymo mokyklų bendrojo ugdymo klasėse

Metai	Pagalbos specialistai				Vienam pagalbos specialistui tenka	
	Psichologai	Logopedai	Spec. pedagogai	Soc. pedagogai	Spec poreikių mokinių	Mokinių nuo bendro skaičiaus
2016	12	18	16	23	9,6	95,1
2017	13	20	17	23	9,3	87,7

Šaltinis : ugdymo įstaigų duomenys

12 bendrojo ugdymo mokyklų dirba pilnos sudėties pagalbos mokiniui specialistų komandos. Nuo 2012 metų šis rodiklis pasikeitė net 50 % (žr.9 lentelę).

9 lentelė: Pagalbos specialistų komandų skaičius rajono bendrojo ugdymo mokyklose

Metai	Bendrojo ugdymo mokyklų skaičius	Mokyklų skaičius, kuriose dirba pilnos sudėties pagalbos specialistų komandos	Mokyklų skaičius
2012	26	6	13%
2016	27	10	37%
2017	24	12	50%

Šaltinis : ugdymo įstaigų duomenys

Kazimiero Jagmino pradinėje mokykloje dirba surdopedagogas, teikiantis pagalbą rajono mokiniams, turintiems klausos sutrikimų. Taip pat jis konsultuoja rajono mokytojus ir mokinių tėvus šių vaikų ugdymo klausimais.

111 mokinių (2016 m.- 108), turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokosi Mažeikių „Jievaro“ pagrindinėje mokykloje, tai sudaro 1,7 % nuo bendro mokinių skaičiaus.

Mokykloje mokiniams teikiama kvalifikuota specialistų pagalba: psichologo, socialinio pedagogo, logopedų ir specialiųjų pedagogų.

IŠVADA: Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių skaičius eilę metų rajono bendrojo ugdymo mokyklose ženkliai nesikeičia. Jis svyruoja nuo 10 % iki 10,7 % nuo bendro mokinių skaičiaus. Visose bendrojo ugdymo mokyklose yra nors vienas pagalbos mokiniui specialistas. 2017 m. rajono mokyklose padidėjo 4 specialistais (2 logopedais, specialiuoju pedagogu, psichologu), todėl 7,4 mokinio (nuo bendro mokinių skaičiaus) 2017 m., lyginant su 2016 m., vienam pagalbos specialistui teko mažiau, todėl buvo profesionaliau teikiama paslaugų kokybė (*įvyko pokytis*).

Mažeikių r. ugdymo įstaigose gerėja specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams reikalingos pagalbos prieinamumas: (2016 m. 100-ai specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių teko 10,4 pagalbos mokiniui specialisto, o 2017 m. – 10,7) (*įvyko pokytis*), 2012 m. mokyklų, kuriose dirbo pilnos sudėties pagalbos specialistų komandos buvo 6, 2017 m.- 12. (*padaryta pažanga*).

Dėl lėšų trūkumo, mažo krūvio kaimiškosiose mokyklose ne visose švietimo įstaigose yra reikiamų pagalbos mokiniui specialistų. Daugiau rajono mokyklose galėtų būti įsteigta psichologo pareigybų, bet mokyklų vadovai neranda specialistų, norinčių ir galinčių dirbti psichologo pareigose.

2.4 Pagrindinis ugdymas

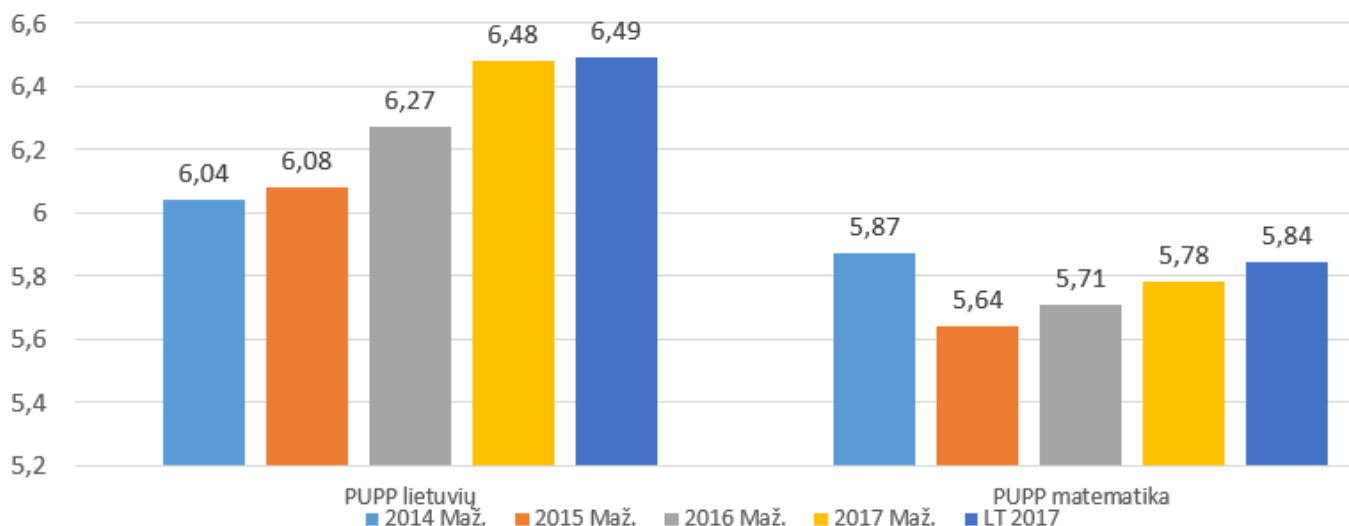
PUPP

Pagrindinio ugdymo programą 2017 metais baigė 587 (2016 metais - 744) mokiniai, pagrindinį išsilavinimą įgijo 573 mokiniai, tai sudaro 91,8 % (2016 metais – 93,2%), nuo visų besimokančiųjų 10 klasėje mokinių, 14 mokinių baigė individualizuotą programą.

Lietuvių kalbos ir literatūros PUPP laikė 568 mokiniai, balo vidurkis - 6,48 (2014 metais balo vidurkis - 6,04. Per paskutinius metus lietuvių kalbos ir literatūros PUPP balo vidurkis ženkliai didėjo (žr. 4 diagramą) ir yra arti šalies vidurkio.

Matematikos PUPP laikė 565 mokiniai, balo vidurkis – 5,78. Šio dalyko mokinių pasiekimai gerėjo, tačiau šalies vidurkio nepasiekta.

4 diagrama: PUPP balo vidurkis

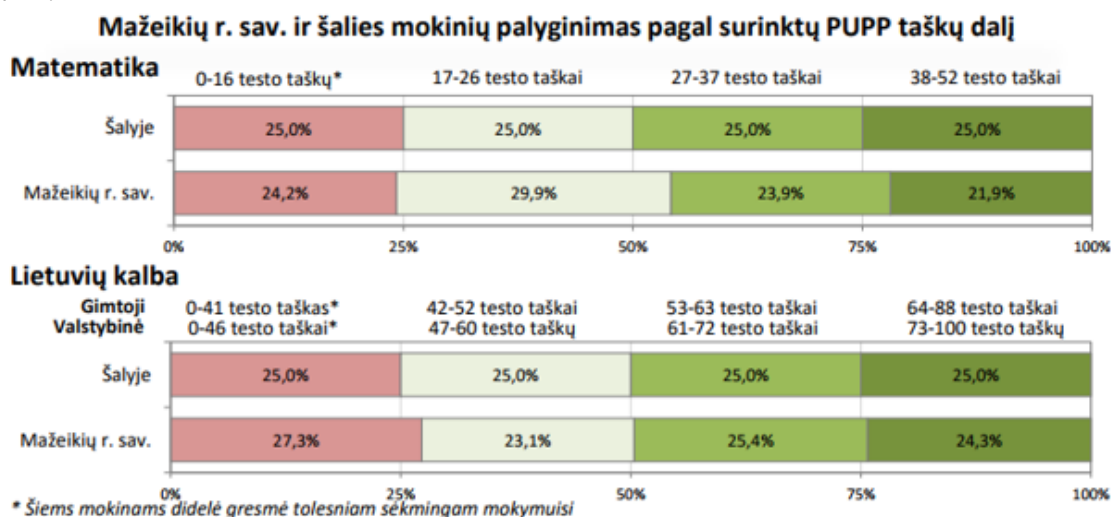

Lietuvių kalbos PUPP (5 diagrama) aukštesnįjį pasiekimų lygį pasiekė 24.3 % mokinių (2016 m. – 19.8 %) + 4,5%, matematikos PUPP - 21.9% (2016 m. - 19.9 %) +2%.

Nors lietuvių kalbos PUPP nepasiekusiųjų patenkinamo lygio mokinių dalis didesnė nei šalies, rajono lygmenyje matome nedidelį pokytį: lietuvių kalbos PUPP nepasiekė patenkinamo lygio 27,3 % mokinių (2016 m. - 28.7%) +1.4%. Matematikos PUPP nepatenkinamą lygį pasiekė - 24.2 % mokinių (2016 m. - 20.2%) - 4%, nors lyginant su šalimi šis rodiklis mažesnis.

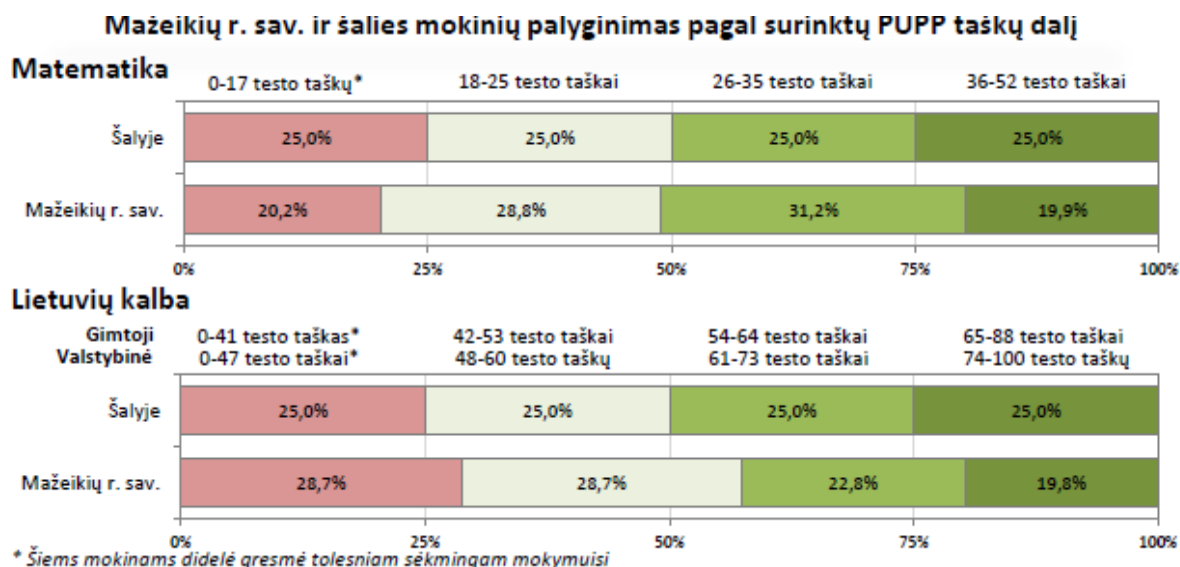
5 diagrama. Pagrindinio ugdymo pasiekimų palyginimas

2017 m.

Šaltinis: NEC, 2017

2016 m.

Šaltinis: NEC, 2016

2.4.1 Dešimtokų tolimesnė veikla

373 dešimtukai 2017 m. tęsė mokymąsi pagal vidurinio ugdymo programą, tai sudaro 60 %, 29,3 % dešimtokų pasirinko mokymąsi profesinėse mokyklose. Iš viso tęsia mokymąsi 91% dešimtokų. Darbinę veiklą pradėjo 2.72 % dešimtokų, 1.6 % - išvykę į užsienį. Rajone gerinamas mokinių įtraukimas

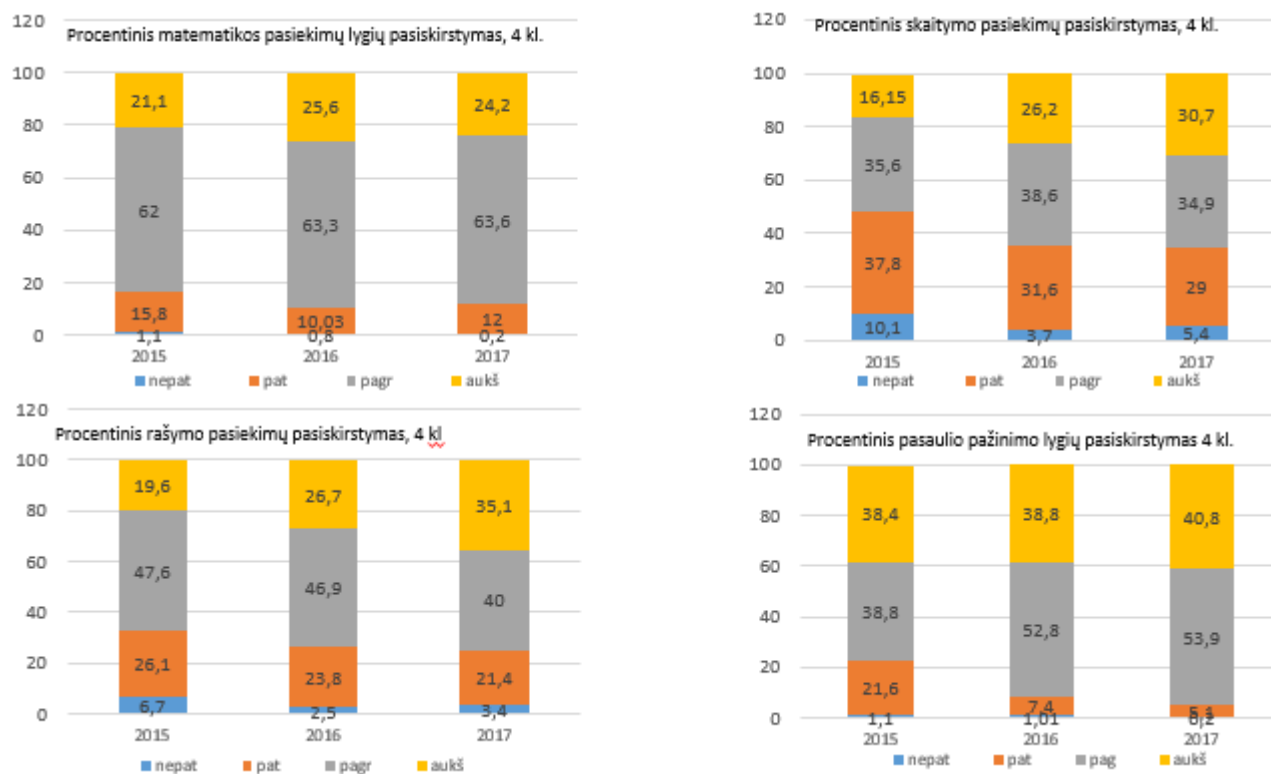
į profesinio orientavimo procesą, skatinama rajono mokinius rinktis vietas įmonėms reikalingas profesijas. Sudaryta 7 partnerių bendradarbiavimo sutartis Nr. MSK-442 tarp Mažeikių rajono savivaldybės, Mažeikių verslininkų asociacijos, Mažeikių politechnikos mokyklos, Telšių teritorinės darbo biržos Mažeikių skyriaus, Šiaulių darbo rinkos mokymo centro, Šiaulių valstybinės kolegijos mokymo paslaugų centro Mažeikių skyriaus ir Mažeikių turizmo ir verslo centro bei numatytas bendrų veiklų planas turėtų skatinti mokinių domėjimąsi rajone veikiančiomis įmonėmis bei padėti mažinti nedarbo lygį rajone ir gerinti apsirūpinimą kvalifikuota darbo jėga.

2.4.2 Nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas

Siekiant gerinti ugdymo kokybę, teikti grįžtamojo ryšio informaciją apie mokinių mokymosi rezultatus, tobulinti mokinių mokymosi pasiekimus ir plėsti duomenų panaudojimą ugdymo kokybei gerinti, nuo 2015 metų pasinaudojome NEC parengtais mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo įrankiais, kurie padėjo išsiaiškinti konkrečius mokymosi sunkumus ir problemas. Objektiviai įvertinti ugdymo įstaigų pasiekimus, pamatyti stipriąsias ir tobulintinas sritis. Kaupti duomenis, analizuoti ir vertinti su ankstesnių metų rezultatais, ar yra padaryta pažanga. Toliau planuoti įstaigų veiklas vadovaujantis NMPP pasiekimų duomenimis. 2 kl. mokiniai atliko skaitymo, rašymo, matematikos NMPP testus, 4 kl. - gimtosios (lietuvių) kalbos skaitymo ir rašymo, matematikos bei pasaulio pažinimo testus, 6 kl. - gimtosios (lietuvių) kalbos skaitymo ir rašymo bei matematikos, o 8 kl. - gimtosios (lietuvių) kalbos skaitymo ir rašymo, matematikos, socialinių mokslų bei gamtos mokslų testus.

Išanalizavus Mažeikių r. savivaldybės 2, 4, 6 ir 8 klases mokinių NMPP rezultatus, galima teigti, kad vertinime dalyvavusių visų (su SUP) mokinių žinios iš visų dalykų yra aukštesnės už šalies, išskyrus 6 klasių matematikos 4,1 % mokinių nepasiekė patenkinamo lygio (šalies - 3.3 %). Lyginant rajono NMPP rezultatus (žr. 6 diagramą) matyti, kad didėjo aukštesnius mąstymo gebėjimus pademonstravusių 4 klasių mokinių dalis ir mažėjo nepatenkinamą lygį pasiekusių mokinių dalis.

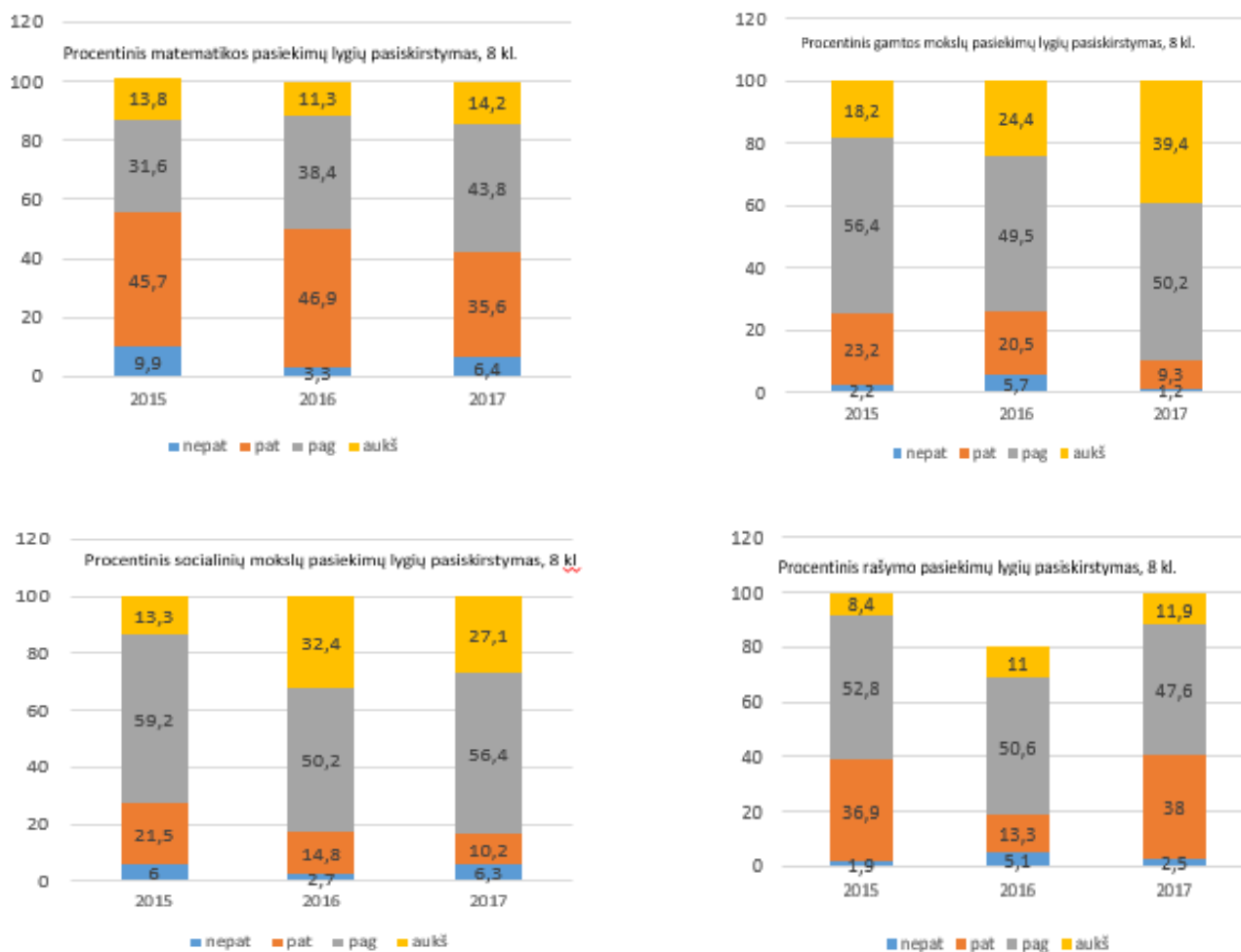
6 diagrama: Ketvirtokų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius (proc.)

Šaltinis : NEC

Aštuntokų pasiekimai gerėjo gamtos mokslų, matematikos srityse, ypač didėjo pasiekusiųjų aukštesnįjį pasiekimų lygį, tačiau nepakankamai geri socialinių mokslų, rašymo NMPP testų rezultatai (žr. 7 diagramą). Duomenys rodo, kad gana didelės procentinės dalies aštuntokų rezultatai 2017 m. buvo žemi – atitiko patenkinamą (38 %) ir nepatenkinamą (2,5%) rašymo pasiekimų lygius.

7 diagrama: Aštuntokų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius (proc.)

Aukštesnį lygį 6 kl. skaitymo NMPP pasiekė tik 13,3% mokinių (2016 m. – 21,7 %), 6 kl. rašymo NMPP – 7,4 % (2016 m. – 11,3%).

Išsamesnę informaciją apie Mažeikių savivaldybės mokyklų 2, 4, 6 ir 8 klasių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo ataskaita skelbiama Savivaldybės internetinėje svetainėje.

IŠVADA: 2017 metais pagrindinį išsilavinimą įgijo 91,8 % (2016 m. – 93,2%) nuo visų besimokančiųjų 10 klasėje mokinių.

Mokinių pasiekimai lietuvių kalbos PUPP pasiekimai 2017 metais akivaizdžiai gerėjo, balo vidurkis ženkliai didėjo ir yra arti šalies vidurkio (*padaryta nepakankama pažanga*), tačiau rajono dešimtokų matematikos balo vidurkis 0,06 % atsilieka nuo šalies ir aukštesniojo lygio pasiekimai žemesni už šalies, nors nepatenkinamą lygį pasiekė mažesnė mokinių dalis nei šalyje (*padaryta nepakankama pažanga*).

NMPP mokinių rezultatai, lyginant su šalimi, yra aukštesni, didėjo aukštesniusius mąstymo gebėjimus pademonstravusių 4 ir 8 klasių mokinių dalis (*padaryta pažanga*). Gerėjo aštuntokų pasiekimai gamtos mokslų, matematikos srityse, tačiau *nepakankama pažanga* pasiekta

rašymo, socialinių mokslų pasiekimų srityse. Didelė mokinių dalis kaimo mokyklų jungtiniuose komplektuose trukdo siekti aukštų mokymosi pasiekimų šiose mokyklose.

2.5 Vidurinis ugdymas

2017 metais vidurinį išsilavinimą įgijo 99,04 % (2016 m. – 98,2%, 2015 m.- 95,21%, 2014 m. – 95,19%) nuo visų besimokančiųjų 12 klasėje mokinių (be Politechnikos mokyklos). **+ 3.85%**

2017 metais valstybinius brandos egzaminus (VBE) pasirinko laikyti 562 abiturientai (2016 m.- 555, 2015 m. -718) su Politechnikos mokykla. Pagrindiniu ir aukštesniojo lygiu išlaikyta 79,13% VBE, (2016 m. – 67.76%, 2015 m. – 71 %) **+8.13%**, abiturientų, surinkusių VBE 86-100 taškų vidutiniškai sudaro 27,12 % (2016 m. – 21,39%, 2015 m.- 16.65 %) **+ 10.45%**. *Pažymėtini anglų, matematikos, biologijos, istorijos, geografijos VBE, iš kurių padidėjo aukštesniojo lygio abiturientų įvertinimų.*

2017 metais neišlaikiusiųjų VBE vidutiniškai sudaro 1,8 % (2016 m. 3,7%, 2015 m. -1.7%) **+0,1 %**

Lyginant savivaldybės vidutinius VBE įvertinimus pagal dalykus su šalimi ir rajonu 2016 m. (1 lentelė, 2 lentelė), Mažeikių r. mokyklų VBE įvertinimų vidurkis yra aukštesnis už šalies ir už 2016 m. rajono įvertinimo vidurkius, išskyrus lietuvių k., informacines technologijas ir fizika.

10 lentelė . Savivaldybės mokinių, 2017 m. laikusių VBE, vidutinių VBE įvertinimų palyginimas su šalies vidutiniais VBE įvertinimais pagal dalykus.

	VBE įvertinimų vidurkis								
	Lietuvių k.	Matematikos	Anglų k.	Biologijos	Chemijos	Fizikos	Istorijos	Geografijos	Informacinių technologijų
Mažeikių r. mokyklų vidurkis	39,9	48,8	65,9	62,4	65,4	55,4	55,5	52,4	50,9
Šalies mokyklų vidurkis	41,1	48,6	64,8	56,3	62,3	48,7	50,2	47,8	51,8

Šaltinis: NEC, 2017

11 lentelė . Savivaldybės mokinių, 2016 m. laikusių VBE, vidutinių VBE įvertinimų palyginimas su šalies vidutiniais VBE įvertinimais pagal dalykus.

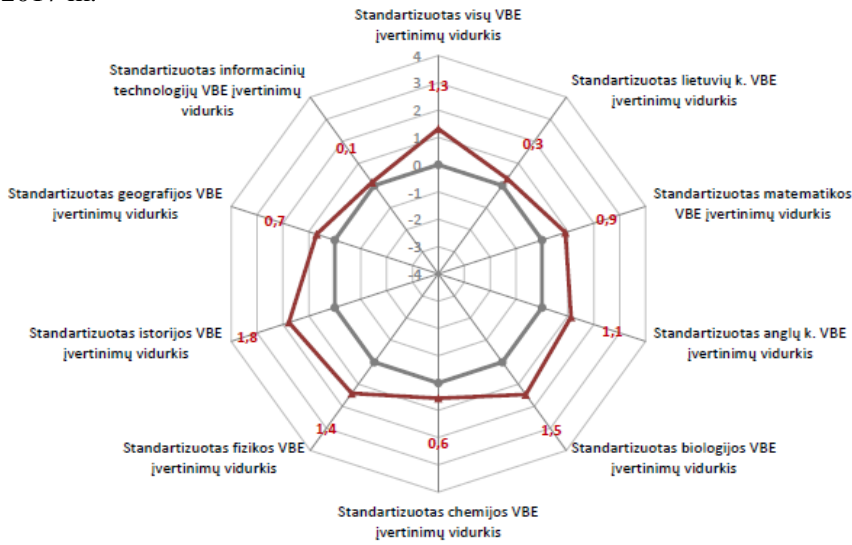
	VBE įvertinimų vidurkis								
	Lietuvių k.	Matematikos	Anglų k.	Biologijos	Chemijos	Fizikos	Istorijos	Geografijos	Informacinių technologijų
Mažeikių r. mokyklų vidurkis	39,8	39,7	58,0	44,5	57,6	67,0	43,0	49,8	68,8
Šalies mokyklų vidurkis	42,1	39,5	60,9	47,9	60,0	53,0	43,0	48,4	58,4

Šaltinis: NEC, 2016

Valstybinių brandos egzaminų rezultatai palyginimui su kitomis savivaldybėmis apskaičiuojami standartizuotais taškais. **Standartizuotas visų VBE įvertinimų vidurkis** (8 diagrama) atspindi bendrą darbo kokybę, rengiant mokinius brandos egzaminams. Standartizuoti dalykų VBE vidurkiai atspindi savivaldybės darbo efektyvumą mokant skirtingų dalykų. Pagal standartizuotus anglų, biologijos, fizikos, istorijos VBE vidurkius Mažeikių savivaldybė yra tarp geriausių (šioje srityje) 16 % šalies savivaldybių. Tačiau standartizuotas VBE rodiklis (9 diagrama) 2017 aukštesnis už šalies, bet 0,2 balo žemesnis už 2016 m. rajono VBE rodiklį. **Standartizuotas apibendrintas VBE rodiklis** yra mišri

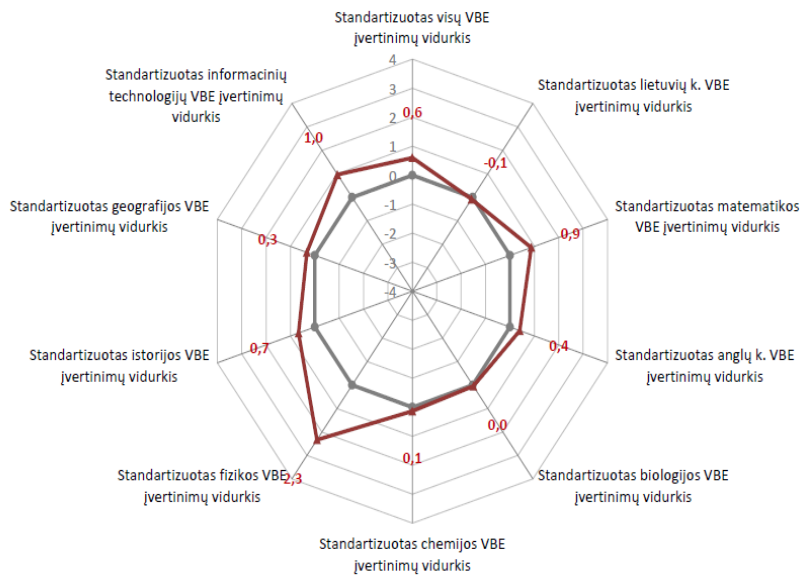
savivaldybės rezultatų, pasiektų rengiant mokinius brandos egzaminams, charakteristika. Kuo daugiau mokinių laiko VBE ir geriau juos išlaiko, tuo šis rodiklis būna aukštesnis.

8 diagrama: Savivaldybės VBE balų vidurkių palyginimas su šalies rezultatais, naudojant standartizuotus taškus. 2017 m.

Šaltinis: NEC, 2017

2016 m.

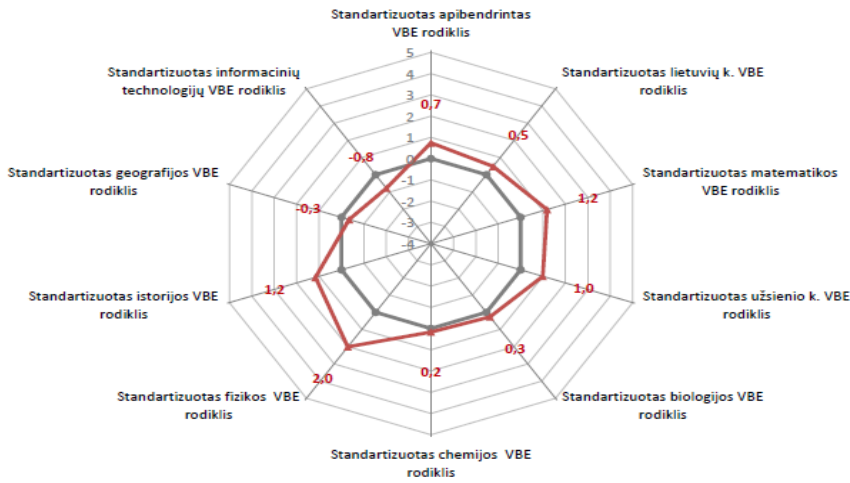

Šaltinis: NEC, 2016

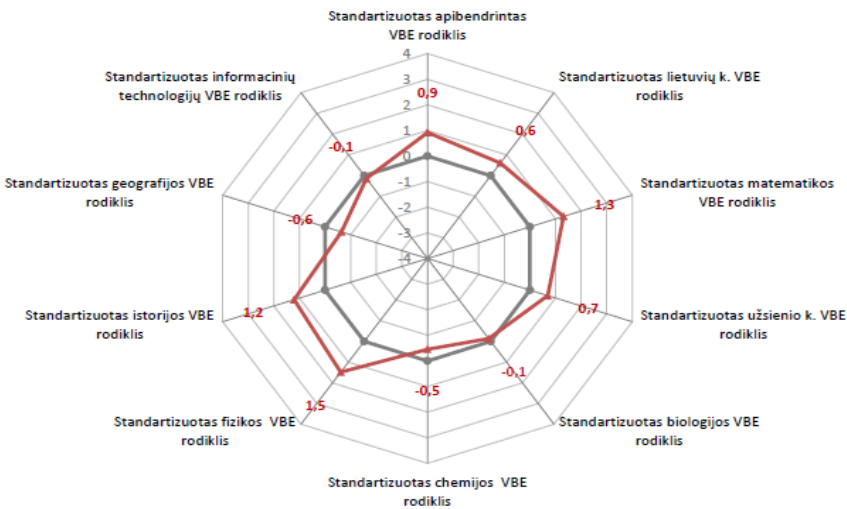
9 diagrama. Apibendrintų savivaldybės VBE rezultatų palyginimas su šalies rezultatais, naudojant standartizuotus taškus

2017 m.

Šaltinis: NEC, 2017

2016 m.

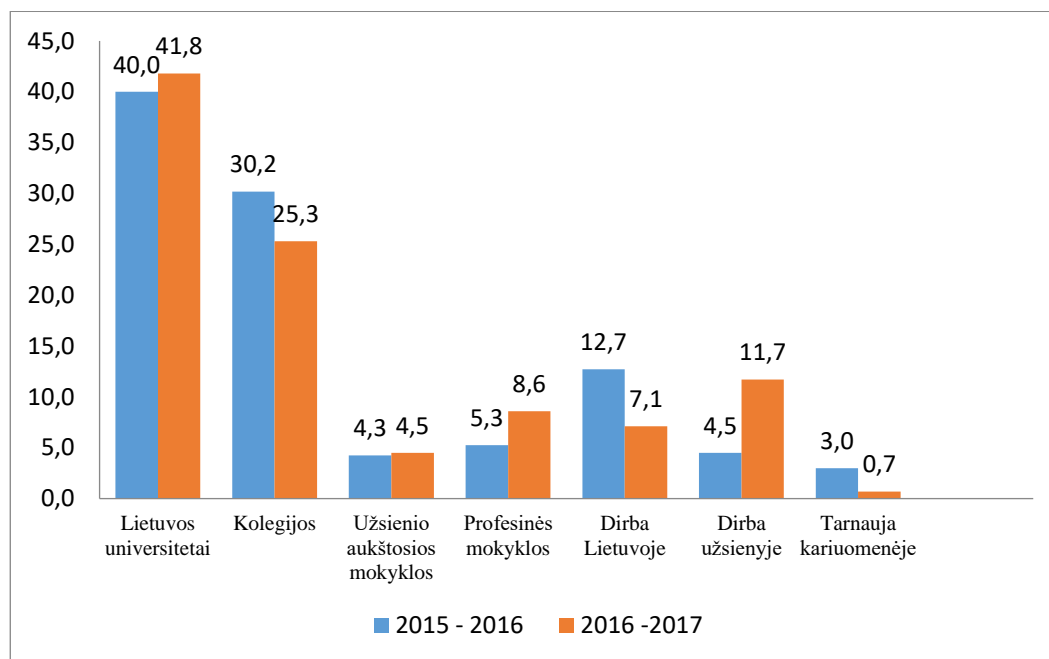
Šaltinis: NEC, 2016

2017 metais 33 Mažeikių rajono mokiniai (2016 m. - 25, 2015 m. - 5, 2014 m. - 20) laimėjo prizines vietas tarptautinėse ir šalies dalykinėse olimpiadose ir konkursuose, kuriems buvo įteikti Mažeikių r. savivaldybės mero padėkos raštai už rajono garsinimą.

2.5.1 Abiturientų tolimesnė veikla

Dviejų metų lyginamojoje diagramoje (žr. 10 diagramą) stebima, kad 2016-2017 m. m. 41,8% abiturientų pasirinko universitetines studijas, o 2015-2016 m. m. – 40 %, užsienio aukštosiose mokyklose dar studijuoja 4,5% (2015-2016 m. m. – 4,3%) jaunuolių. Daugiau jaunuolių 2016-2017 m. m. pasirinko mokymąsi profesinėse mokyklose – 8,6 %. (2015-2016 m. m. – 5,3 %).

10 diagrama: Abiturientų tolimesnė veikla

Šaltinis: ugdymo įstaigų duomenys

IŠVADA: 2017 metais vidurinį išsilavinimą įgijo 99,04 % (2014 m. – 95,19%, 2016 m. -98,2%) nuo visų besimokančiųjų 12 klasėje mokinių (be Politechnikos mokyklos) (*padaryta pažanga*).

Abiturientų VBE rezultatai 2017 metais ženkliai gerėjo: pagrindiniu ir aukštesniu lygiu išlaikyta 79,13% VBE, (2016 m. – 67,76%, 2015 m. – 71%), neišlaikiusiųjų VBE sumažėjo vidutiniškai 1,82 %. Lyginant savivaldybės vidutinius VBE įvertinimus pagal dalykus su šalimi ir rajonu 2016 m., Mažeikių r. mokyklų VBE įvertinimų vidurkis yra 2,04% aukštesnis už šalies ir 3,16 % už 2016 m. rajono įvertinimo vidurkius, išskyrus lietuvių k., informacinių technologijų ir fizikos VBE vidurkius. Standartizuotas 2017 m. visų VBE įvertinimų vidurkis yra 0,7 taško aukštesnis nei 2016 m. (*įvyko pokytis*), tačiau standartizuotas VBE rodiklis 2017 m. 0,2 taško žemesnis už 2016 m., 0,3 taško – už 2015 m., 0,2 taško didesnis už 2014 m. rajono VBE rodiklius, bet didesnis nei šalies (*padaryta nepakankama pažanga*).

Tarptautinių ir šalies dalykinių olimpiadų 2017 metais prizininkų daugiau nei ankstesniais metais (*padaryta pažanga*).

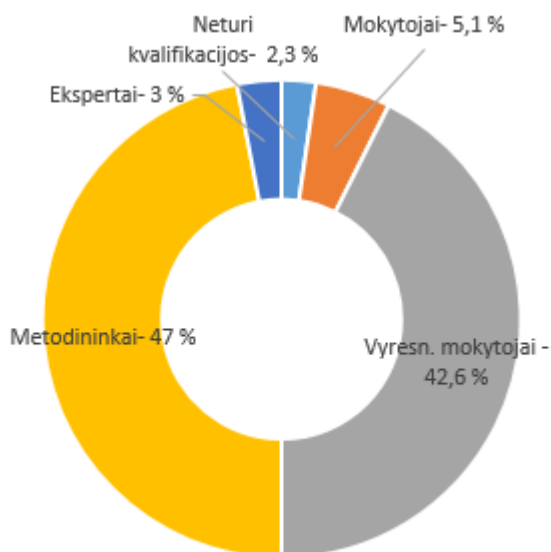
2017 m. rajono abiturientai labiausiai rinkosi Lietuvos universitetus, profesines mokyklas ir darbą užsienyje. Įstojusį į aukštąsias šalies ir užsienio mokyklas 2017 m. yra 71,8 % abiturientų (2016 m.-74,5%). Lyginant su baigusiujų mokyklą skaičiumi, įstojusį į aukštąsias mokyklas 2017 m. 2,7 % abiturientų mažiau nei 2016 m. Manome, kad tai sąlygojo ekonominiai veiksniai, aukštojo mokslo reforma, profesinio mokymo patrauklumo rajone gerinimas.

2.6 Švietimo ištekliai. Pedagoginiai darbuotojai.

2017 m. savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose dirbo 20 vadovų. Pažymėtina, kad visi atestuoti (17) vadovai turi aukštas kvalifikacines kategorijas: 13 – antrąją, 4 – pirmąją; iš 34 vadovų pavaduotojų ugdymui 25 turi antrąją, 3 pirmąją ir 3 trečiąją kategorijas.

Per pastaruosius metus bendrojo ugdymo įstaigų pedagogų sumažėjo nuo 667 (2014 m.) iki 575 (2016 m.). 2017 m. pagrindinėse pareigose dirba 534 mokytojai, iš jų 50 % yra įgiję metodininko ar eksperto kategorijas (žr. 11 diagramą).

11diagrama: Bendrojo ugdymo mokytojų dalis pagal kvalifikacinę kategoriją 2016/2017 m. m. (proc.)

Šaltinis: ŠVIS, 2017 m.

Mažėja 30-49 metų amžiaus pedagogų dalis: 2015 m. – 46,9 %, 2017 m. – 44%.

2.7 Bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įšivertinimas. Mokyklų veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Bendrojo ugdymo mokyklos vykdė veiklos įšivertinimą, organizavo IQES online apklausas ir teikė apibendrintus rezultatus Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai (NMVA). NMVA talpina bendrojo ugdymo mokyklų įšivertinimo pažangos ataskaitas ŠVIS tinklalapyje. 2015-2016 m. m. savo įšivertinimo rezultatus pateikė 19 ugdymo įstaigų (viso įstaigų 27), tai sudaro 70 %, 2016-2017 m. m. savo įšivertinimo rezultatus skelbė 21 ugdymo įstaiga iš 25, tai sudarė 84 %.

Mokyklų veiklos kokybės išorinis vertinimas vykdytas iš viso 7 mokyklose (iš 25), 2015-2016 m.m. tai sudaro 24 %, per 2016-2017 m. m. dar vienoje ugdymo įstaigoje buvo atliktas išorės vertinimas.

IŠVADA: 21 ugdymo įstaiga iš 25 paskelbė savo pažangos ataskaitas ŠVIS per 2017 metus, tai 14 % daugiau nei 2016 m. Mokyklų veiklos kokybės išorinis vertinimas atliktas 31,8 % ugdymo įstaigose (įvyko pokytis). Parengti veiklos tobulinimo planai bei numatytos jų įgyvendinimo priemonės. Mažeikių r. savivaldybės administracijos švietimo skyriaus tikslas pasiekti 2019 m. visų ugdymo įstaigų veiklos kokybės įšivertinimo ataskaitų viešinimo ir 80 % ugdymo įstaigų atlikti išorinį vertinimą.

2.8 Prevencinių veiklų efektyvumas

Vaikui teikiama švietimo ar kita pagalba ir kitos paslaugos, kuriomis siekiama teigiamų jo elgesio pokyčių. Atsižvelgus į pateiktus prašymus bei surinktą papildomą medžiagą, vaikui gali būti paskirta minimali priežiūros priemonė arba priimtas sprendimas dėl kreipimosi į teismą gauti leidimą skirti vaikui vidutinės priežiūros priemonę. Tokią vidutinę priežiūros priemonę 2017 m. buvo taikyta 2 vaikams (2016 m. - 5 vaikams, 2015 m. – 8 vaikams).

Kinta ir minimalios vaiko priežiūros skyrimo atvejai: 2017 m. ši priemonė buvo skirta 8 vaikams, 2016 m. - 10 vaikų, 2015 m. -16.

IŠVADA: Mažeikių r. savivaldybės administracijos švietimo skyrius kelia siekį iki 2019 metų mažinti vaiko minimalios priežiūros priemonės skyrimo atvejus ir visai netaikyti Vidutinės priežiūros priemonių. Įvertinus tarpinius duomenis galima teigti, kad pagal šį rodiklį savivaldybėje *daroma pažanga*.
